

שם הפעילות	זמן	צורת ההפעלה	ציוד נדרש
דברי פתיחה		החשיבה היצירתית נחשבת למיומנות חיונית כיום בעולם העכשווי המשתנה והמפתיע. יכולות חשיבה יצירתית מסייעות להסתגל לשינויים, לחזק גמישות מחשבתית, להעלות רעיונות ופתרונות להתמודדות במצבים חדשים ולעודד סקרנות והתעניינות בצורך העשוי להתעורר בעתיד לשינוי של מקצוע וכיוונים במהלך החיים. המחקר בתחום מעיד כי ניתן לפתח ולשפר את יכולות החשיבה היצירתית וגם להעריכן.	
מפתחות החשיבה¹ הכרות עם כלי פשוט ויעיל לפיתוח חשיבה יצירתית בתחומי הדעת	30 דק'	- נפזר על הרצפה/שולחן את הכרטיסיות של מפתחות החשיבה - הנחיה: קומו ובחרו מפתח שיכול להתאים לתחום הדעת, ולהציע שאלה או פעילות קצרה המשתמשת במפתח זה בתחום הדעת. (5 דקות) - נקיים סבב בו כל אחד יציג את הדוגמה שחיבר ויסביר כיצד מפתח החשיבה היצירתית שבחר מתאים לתחום הדעת.	דף מפתחות החשיבה מודפסים וגזורים ככרטיסיות נפרדות לכל מפתח.
סדנת מושגים- הכרות עומק עם חמשת המיומנויות לחשיבה יצירתית על פי תפיסת הלמידה המתחדשת	30 דק'	- נחלק פתקיות דביקות וננחה: - לכתוב על כל פתקית מילה שמייצגת בעינייך חשיבה יצירתית או חינוך לחשיבה יצירתית ולהדביקם על החלון או הלוח. (5 דקות) - לאחר שכל הפתקיות מודבקות <u>ניצור קשרים בין המילים</u> באמצעות שרטוט קו בטוש מחיק בין מילים שמתקשרות זו לזו. (5-10 דקות) - נכתוב את חמשת יכולות הליבה של חשיבה יצירתית ב'תפיסת הלמידה' כנושאים בטבלה על גבי החלון או הלוח. - ננחה את המשתתפים <u>להעביר את הפתקיות שלהם ל"יכולת הליבה" המתאימה בטבלה.</u> <u>האם לדעתכם יש דרך נוספת למיין את המילים? לדוגמה פעולות חשיבה לעומת נטיות חשיבה. 5 דק'.</u> <u>נדון בשאלות שעוררה הפעילות:</u> - האם יש מיומנויות שמתחברות זו לזו? - האם נדרש כישרון מיוחד או שכל אחד יכול להפעיל חשיבה יצירתית? - מהן המילים החסרות? מהן המילים העודפות? - כיצד ניתן לשלב או להוסיף עוד מרכיבים למיומנויות אלו? חשוב! אם עולות התנגדויות או מילים שליליות יש להתייחס לכך כחלק מהתהליך ולציין שלא ניתן ליצור ללא "ניסוי וטעייה" כלומר: להיכשל ורק אז אפשר להצליח. "מי שלא מנסה לא טועה". הכלה של החרדה מהתנסות ומ"לצאת מהקופסה". <u>סיכום הפעילות:</u> פתחנו בחשיבה מסתעפת והעלינו רעיונות אותם כתבתם על הפתקיות, עיבדנו אותם בעזרת קשרים. צמצמנו בחשיבה מתכנסת ומיינתם את הפתקים לפי הנושאים, חשבתם על דרך נוספת למיין – וכך שוב פתחנו. ובכך הדגמנו תהליכי החשיבה היצירתית	פתקיות דביקות טושים מחיקים

¹ [קישור למאמר](#) באתר מופת. המחבר, טוני ריאן הוא יועץ חינוך אוסטרלי שפיתח 20 מפתחות לעידוד חשיבה יצירתית בקרב תלמידים. הפעילות פותחה על ידי ד"ר גילמור קשת-מאור, ד"ר סיגל ברקאי ועדית רובין, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך

	המורכבים ממחזורים של חשיבה מסתעפת – העלאת רעיונות, בתעוזה בגמישות ובסקרנות. וחשיבה מתכנסת – של חשיבה ביקורתית, מיון, ניפוי ובחירת רעיונות.		
מחשב איש או טלפון	נפתח פדלט שיתופי וננחה את המשתתפים להוסיף (באמצעות לחיצה על +) כל השראה שירצו המעוררת השראה לפיתוח מערך שיעור יצירתי בתחום הדעת. לדוגמא: שיר, קטע וידאו, תמונה, טקסט, מערך שיעור, ידיעה מהתקשורת. נדון במה שהעליתם – התבוננו בהשראות של חבריכם, בחרו השראה שמדברת אליכם והתחלקו לזוגות – מי שהעלה את ההשראה ואתה. שוחחו על הסיבה לבחירה בהשראה זו וכיצד היא יכולה לקדם בניית מערך שיעור יצירתי בתחום הדעת. האם היא יכולה להתאים גם לתחום הדעת שלכם? אם לא, מה יכול להתאים? מהי ההשראה שלך?	30 דק'	ליקוט השראות (אופציונלי)

חשיבה יצירתית – דמות הבוגר

היכולת לחשוב על נושאים מוכרים בדרכים חדשות, להציע הסברים או פתרונות חלופיים, לייצר הקשרים חדשים בין תחומי ידע שונים, ולהפיק תוצרים מקוריים, רלוונטיים ובעלי ערך.

1. סקרנות ומקוריות	2. גמישות מחשבתית	3. תעוזה והתמדה	4. יצירת הקשרים חדשים	5. יישום
לגלות פתיחות לרעיונות חדשים לשאול שאלות ולחקור כיוונים חדשים ולא צפויים	לדמיין מצבים או רעיונות מופשטים לחשוב מחוץ לתבניות קבועות לבחון הסברים ותופעות ממגוון נקודות מבט לחפש תשובות ופתרונות במקומות לא שגרתיים ולהציע דרכים מרובות וחדשניות לתיאור בעיה ולפתרונה.	להגן על רעיונות גם אל מול לחצים ומוסכמות להתמודד עם עמימות, אי וודאות, אתגרים ותסכול לאורך זמן להעז לנסות דברים חדשים, ללמוד ולא להרתע מכישלונות להשהות שיפוט כדי לאפשר זרימה חופשית של רעיונות	לזהות יחסים וחיבורים חדשים להשתמש בידע קיים בהקשרים חדשים למזג בין רעיונות ופרטי מידע כדי ליצור ידע חדש	לסלק עמימות, להפיק תובנות ולהסיק מסקנות מעשיות לתרגם מסקנות לפעולות קונקרטיות ולתוצרים

רשימת מקורות: משרד החינוך, OECD, British Columbia, Harvard, Australia